

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 11 — kr.
Félévre . . . . . 5 " 50 "
Negyedévre . . . . . 2 " " "
Egy hónapra . . . . . 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **ISJ. MÓRÍ CZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Negy. hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb tar. oldalra a többi sz. díj. Irások alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díjmin. den külön beiktatásért 30 kr.

Báránytürelem.

Debreczen, július 21.

Leleményesség dolgában felettebb nagy tökéletességre jutottak a kormány-párti ujságok.

Mindennap találunk ki valamely új jelszót, a melyet aztán a dusan és szegényesebben fizetett, avagy csak erkölcsileg támogatott ujságok kézzől-kézre adnak és így biztosítják azoknak a halhatatlanságot.

Különösen a 16-ik cikkely és a czukorkiviteli prémium felett folyó parlamenti vita óta a kormánypárti ujságok egyebet sem tesznek, mint utánozzák a francziákat és a leleményesség terén igyekeznek rászorgálni a kormány részéről élvezett jótéteményekre.

Mikor aztán a tisztességes lelemény dolgában kiapad a vénájok, akkor előkeresik a guany, vagy a satira fegyvereit és azok segítségével akarnak hangulatot kelteni a nagy közönségnél és erőt önteni a csüggedt táborba.

Most mikor látják és tapasztalniok kell, hogy a velük szemben oly kicsiny ellenzéki pártok oly nagy arányu parlamenti küzdelmet képesek provokálni, a mikor azon eshetőség előállanak, hogy egyetlen javaslatukat nem képesek törvényre emeltetni, akkor már elkezdnek enyelegni, elkezdnek gunyolódni, elkezdnek szállóigéket röpiteni szét s így előkészítve az isteni komédiát —

azzal biztatják a kormányt, hogy ügyet se vessen az ellenzék parlamenti küzdelmére mert hát az egész akció csak ideig-óráig tartó mulatsága az ellenzéki pártnak, a melylyel szemben a kormánynak és pártjának nincs egyéb feladata, mint egy ideig még báránytürelemmel viselni a terhet és békén várni, míg a hadviselő fél ereje önként kimerül és a ma még küzdő tábor erőtlennül omlik össze a küzdőtér homokján.

Tehát a legujabb expediens, a mit az ujságok a kormánynak ajánlanak a — báránytürelem.

Már most, ha a tisztelt kormány az ujságjai által javasolt báránytürelmet hajlandó gyakorlati alkalmazásba venni, akkor nem értjük, miért hangoztatják, ugyancsak a kormánypárti ujságok, hogy Bánffy a legszélesebb körű felhatalmazást kapott a királytól az ellenzéki pártokkal szemben teendő — kivételes intézkedésekre.

Báránytürelem egyfelől és kivételes intézkedések másfelől olyan dolgok, a melyeket ily közelségben csak az elkeseredett lelkek enyelgési hajlama szülhet meg.

Hát hiszen nekünk sem az ellen nincs kifogásunk, hogy a kormány sajtója enyelegjen komoly kérdések felett, sem az ellen nem teszünk észrevételt, ha a tisztelt kormány akár a javasolt báránytürelemmel nézi az események folyását, vagy pedig tényleg foganato-

sitja a más oldalról proponált kivételes intézkedéseket.

Akár egyiket, akár másikat cselekszi is a kormány, az ellenzéki pártokat nem fogja megszavazni sem a terveikben, sem a harczképtelenségökben, de még a harczoló kedvükben sem.

Legyen a kormány bárány türelemmel az ellenzéki akcióval szemben, avagy erőszakoskodjék a maga módja szerint, az az ellenzéki tábor nem fogja hadállásainak felhagyására kényszeríteni, mert a miért az ellenzék küzd, az annak az igazságnak átérzése, mely minden olyan küzdő sereget elfog, a mely jogtalanul megtámadott általános érdekek mellett bontott zászlót és vitte harczba legjobb erőit.

Az ellenzék nem azt nézi a küzdelemben, hogy a támadó fél báránytürelemmel, vagy erőszakoskodó szándékkal van felfegyverkezve; az elszánt kis csapat a megtámadott Igazságot, a megcsontítani tervezett Jogot nézi és elszántságában csak arra tekint, csak azt a czélt látja, hogy érvényt szerezzen a maga igazainak és diadalra segítse a Jog és az Igazság ügyét.

Elbukhatik az Igazsággal együtt a küzdő sereg is, de a zászlót nem engedni ki a kezéből, mig csak annyi ereje van, hogy azt — m e g l o b o g t a t h a t j a .

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

Az igazgató ur hangulatai.

— A „Debreczen“ tárczája. —

Írta: **Vértesy Gyula.**

— Folyt és vége. —

De bizony csak őse ment semmire! Sem könyörgéssel sem másul.

— Mem lehet asszonyom! El van bocsátva! Nem lehetett használni.

— Mi lesz így belőlünk?

— Hja kérem, a pénzintézetek nem arra valók, hogy az író urakat tartsák.

— Nem jó az isten, — mondta aznap este zokogva az asszonyka, mert ha jó volna, az ilyen gazembereket egy pillanatig semhagyná életben.

Ekkor ismét a férj vette át a vigasztaló szerepet:

— Ne basulj azért kedvesem! Mig talállok valami alkalmazást, megélünk az irásaimból is.

Es bizony abból kellett élni, mert alkalmazást csak nem kapott sehol. Mindenütt sokan voltak, ahová csak ment.

— Azon gondolkozunk, hogy kiket bocsásunk el, — mondták itt is, ott is — nemhogy még felvegyünk valakit!

Elkezdte a házalást a tárczáival. Azelőtt szívesen látták, még tudták, hogy nem ebből él és mig nem járt a szerkesztők nyakára, hogy közöljék már a dolgait — de most egyre hidegebben fogadták.

— Sok az eszkimó, kevés a foka! Mindenki ír, elő meg kevés ember fizet! Annyi lapunk van, hogy Amerikának is sok lenne, Örült vállalatok. A kiadók mind belebuktak! Csak két forintos tárczákat közölhetünk. Kapunk így is bőviben. Több az író, mint a farka kutya! Az mindegy akármit irnak. A publikum beveszi, ha beadjuk neki. Meg aztán lassanként majd úgy elrontjuk az izlését, hogy csak az ilyenek kellene neki! Es ott van Maupassant, Theuriet, Gyp, akiktől szabadon kapkodhatunk. S miért fizessek önnek tíz forintot a tárczájáért, holott kapok egy Halevyt is, mert a rendőri riportermnek tárczákkal is el kell látni a lapot!

A másik helyen még őszintébb volt a szerkesztő:

— Tudja barátom, van egy néhány ugynevezett neves író. Mi csináltuk őket magunknak. Elhitettük a közönséggel, hogy csak ezek tudnak írni, pedig dehogyan tudnak, de a közönség elhitte s ezektől akar olvasni. Ezek azután írhatnak akár micsoda szamárságot, a publikum é vezi, abban a szent hitben, hogy ez jó dolog.

Ugy van velük, mint az egyszeri debre-

czeni ezivis volt Komócsyval, a kedélyes Józsi bácsival, a kinek sziporkázó humoráról nem győztek neki eleget beszélni, mielőtt egy banketten mellé került volna.

A ezivis várta, hogy mikor sziporkázik Komócsy, de bizony annak rossz kedve volt, alig szólt. Csak a sótartót kérte egyszer:

— Adja kérem idebb a sótartót!

— Sótartót? Hihh! Hahaha! kacagott a ezivis torkaszakadtából. De pompásat mondott az ur Sótartót! Hahaha!

Elhitette magával, hogy Komócsi már sziporkázik és szívből nevetett neki. Így van a publikum is. Többnyire csak sótartót kérnek tőle. De neki ez is tetszik. Önök nem reklamirozott urak, önök pedig kínálhatnának neki aranyat is, nem kellene, azt hinné, hogy az csak réz!

Végre is megunta a lapoknál való kolduást, a kedvét is elveszítette az irástól és megkezdte az állásnélküli emberek nyomorúságának második ciklusát. Böngészte a pályázatokat és pályázott mindenféle. Schol sem nevezték ki.

— Nem lehet így bejutni sehová, — mondta neki egyik helyen valaki — vagy azt hiszi, hogy szükség van emberekre és ismeretlen is megtesznek valaminek? Hiszen annyi az ember, mint a légy. S a kit nem prote-sálnak, az elmehet Kukutyinba zabot hegyezni.

A parlamenti helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 20.

A kormánypart tegnap esti értekezlete és Bánffy Dezső báró megnyilatkozása, mely szerint a képviselőház ülései két órától háromig meghosszabbítandók, nem tisztázta csak bizonyultabbá tette a helyzetet.

A kormánypart határozott és félre nem ismerhető meglepetéssel fogadta a híres rendszabályt, a mely a mesterségesen felszigazott kedélyeket egyáltalán nem tudta kielégíteni, úgy, hogy a képviselőház folyosóján az elégtelenségnek nem egy hangja nyilatkozott meg. A forrongást csak növelték a kompromisszumos hírek, a melyek gyors egymásutánban követték egymást, de természetesen igen kevés alappal bírtak.

Az ellenzéki pártok az első perctől fogva a legnagyobb tartózkodással fogadták Bánffy Dezső báró indítványát, mely felől az általános vélemény az volt, hogy nem őszinte, és hogy mögötte rejlik valami. Nem egy politikus hivatkozott arra, hogy egy más kormányelnökkel szemben igen könnyű volna az ellenzéknek valamelyes álláspontra helyezkedni, de éppen mert Bánffyról van szó, a legnagyobb óvatosságra van szükség.

A felől is tisztában volt mindenki, hogy a z ellenzék pártok na ka z együttes akció t minden körülmények között folytatniok kell és ez okból meg az ülés megkezdése előtt megjelentek Szilágyi Dezsőnél a pártok elnökei és felkérték, hogy eszközölje ki a miniszterelnöknek általa beterjesztendő indítvány érdemleges tárgyalásának holnapra való elhalasztását.

Szilágyi Dezső készséggel teljesítette ezt a kérelmet, melynek Bánffy Dezső is kész volt megfellelni, úgy, hogy az ülésnek az a része, melytől a legnagyobb izgalmat várták, határozottan csendes lefolyású volt.

Hosszu évek óta nem nyitotta meg az elnök a képviselőház ülést oly tömött sorok előtt, mint ma. Alig volt üres hely az egész teremben.

Az elnöki előterjesztések után azonnal felhangzott a jegyző szava:

— A miniszterelnök ur kíván szólni. Az ellenzéken egyes Hoch! kiáltások hallatszottak, a kormánypart pedig mélyen hallgatott.

Eszébe jutott az ő egyetlen protektora Zsörtő Pista, a volt irókollegája, a ki elvette egy gazdag kereskedőnek a skroflis leányát és most képviselő s saját házában lakik. Az tette be a bankhoz, hátha most is segítene rajta.

— Csak még ez egyszer segíts rajtam!

— Sajnálak, de mitsem tehetek érted! — Oda is csak nehezen juttathattalak be. Miért nem beesültél meg magad? Mas örökre halas lett volna ezért az állásért. Te paczkáztál mindenkiel, henczeztél az iróságoddal, hát most lásd, hogy élsz meg belőle! Hogy olyan állást nem kapsz többet arról biztosítalak, de még arról is, hogy egyáltalán semminőt sem kapsz egyhamar?

Nem is kapott s ott állt a tél közepén családjával együtt, minden segélyforrás nélkül. A nyomoruság szörnyű napjai voltak ezek! Megölték az erős fiatal ember minden akaraterejét, elrompították minden ambícióját s teljesen elvették az életkedvét.

— Minek él az ember, ha felesleges? ha nincs rá szüksége senkinek sem!

Végre nagynehezen bejutott korrektornak valamelyik laphoz, a lapba is irt soronként megfizetett híreket, néhány két forintos tárczán is csak tudott s így összeszedett annyit, hogy éhen nem veszték.

Csak hogy persze ilyen állapotban nem szereti az ember tisztán látni a jövőjét. Ő szeretne. S elkezdett pálinkázni. Ez volt a több az italok közül, hát ehhez fordult

A miniszterelnök és Szentiványi Árpád beszédeit már tegnapi táviratunk ismertette. A miniszterelnök második felszólalása után az elnök a következő határozatot enunziálta:

Ennélfogva a t. Ház az ülés tartamának meghosszabbítására vonatkozó indítványt holnap, az ülés elején fogja tárgyalni. (Helyeslés.)

A helyzet megoldásának kérdése és a teendők megvitatása ezzel a folyosóra terelődött, az ülésteremben pedig csekély érdeklődés mellett folytatták a czukorprémium fölött való vitát.

Az ellenzéki pártok fölfogását az egyes vezérférfiak csakhamar egész hajározott formában is készek voltak felelni.

A legnagyobb ellentét a nemzeti és néppárt fölfogásában nyilatkozott meg.

A nemzeti párton úgy Apponyi Albert gróf, mint Szentiványi Árpád, kezdetül fogva azt a jelszót adták ki, hogy:

— Tiszteletes kompromisszum! — és erre irányozták összes működésüket.

A néppárt kompromisszumról hallani sem akart.

Zichy János gróf, aki hosszú idő óta ma jelent meg először a parlamentben, azon a véleményen volt, hogy:

— Most már fenéig kell üríteni a pohárt! — és pártjával arra a megállapodásra jutott, hogy semmi áron sem engednek, még a 16. §. visszavonása után sem, mert ők már most megindítják a harcot Magyarország gazdasági érdekeinek védelmére.

A két függetlenségi és 48-as párt az első perctől fogva az a meggyőződés jutott kifejezésre, hogy a párt teljesen megbízik a vitarendezőbizottságban, és amit Juth Gyula a melléje adott férfakkal határoz, azt kötelezőnek fogadják el.

A nemzeti párt tehát, élén Apponyi Alberttel, oda fordította minden erejét, hogy Juth Gyulát nyerje meg a kompromisszum eszméjének.

Juth Gyula oda nyilatkozott, hogy ő egy olyan kompromisszumra, a melynek alapját a bűnvádi perrendtartás 16. §-ában foglalt sérelmek orvoslása képezi, készségesen hajlandó, és bizonyosra veszi, hogy ezt elváratai is elfogadják.

A nemzeti pártnak békés törekvéseit, úgy dél felé, meglehetősen akadályozta Bánffy Dezső bárónak egy újabb fenyegetés és melylyel a folyosón egy kompromisz-

szumról beszélő kormányparti képviselőt a következőképen támadott meg:

— **Semmi áron! Nem engedünk! Most már végig kell küzdenünk ezt a harcot!**

Ez a függetlenségi és 48-as párt embe-reinek tudomására jutván, rögtön elhatározták, hogy nem engedik ma berekeszteni a vitát és rögtön föl is iratoztak a javaslat ellen: Oláh József és Kubik Béla.

Ezen közben egymás között érintkeztek az ellenzék vezérfiai.

Apponyi Albert gróf hosszasan tárgyalt Juth Gyulával, a ki később Kossuth Ferenczcel, Györy Elekkel és Molnár Jánossal tanácskozott a teendők felől, majd ismét a nemzeti párt vezérével vitatta meg a helyzetet.

Érdekes volt, hogy Tiszta István gróf egészen hangosan adott kifejezést a fölött való elkeseredésének, hogy Juth Gyula karonfogva járkált Molnár apáttal.

A nemzeti párt akkor még mindig nem ejtette el a kompromisszum eszményét és Szentiványi Árpád azt az ajánlatot tette Juth Gyulának, hogy kérjék meg Szilágyi Dezsőt, mint a Háznak pártok fölött álló elnökét, hogy közvetítse a helyzet békés megoldásának lehetőségét az ellenzéki pártok és a kormány között.

Szilágyi Dezső az ülés utánra az elnöki szobába magához kérlette az ellenzéki pártok bizalmi férfait, a kiknek nevében ott meg is jelentek: Juth Gyula, Kossuth Ferencz és Györy Elek (Kossuth-párt), Okolicsányi László és Szilvási István (Ugron párt), továbbá Szentiványi Árpád, Ivánka Oszkár és Kornis Ferencz (nemzeti párt). A néppárt már ezen az értekezleten nem is vett részt.

A tanácskozás alig tartott egy negyed óráig, mert Szilágyi Dezső alig hallotta meg, hogy miről van szó, azonnal kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel hajlandó a miniszterelnökkel a kompromisszum dolgában köztenjárni.

Az ellenzéki pártok a miniszterelnökkel folytatandó tanácskozás irányítását teljesen Szilágyi Dezsőre bízták és azzal váltak el tőle, hogy holnap az ülés előtt kerik a választ.

Ma délután egyébként az összes ellenzéki pártok tanácskozára gyűlnek és értesülésünk szerint azt fogják határozni, hogy a miniszterelnöknek ma beterjesztett indítványát

vigasztalt. Meg is vigasztalta. És reggel felé sokszor került haza illuminált állapotban, szerfölött jókedvűen. Egy ilyen vidám éjeli hazagyökése alkalmával azután találkozott a volt főnökével is. Az igazgató ur el akarta kerülni a dalolászó, pityókos embert, de ez ráismert és köszöntötte.

Az igazgató ur jónak látta barátságosan viselni magát, mert igaz ugyan, hogy a zsebében ott szorongatta a töltött revolvert, de hátha a másiknak is van, — gondolta — meg azután a revolverrel nem is biztos a találás, és hátha az nem ijed meg, nem szalad el, hanem elveszi tőle a fegyvert.

Jobbnak látta barátkozni:

— Hogy van barátom? Hallom, hogy lapnál dolgozik, mióta elment tőlünk.

— Lapnál, — felelte a berugott ember — jó dolgom van, ur vagyok! Nagyobb, mint magunknál voltam — mosolyogta. A részegek sajtáságos díszekvési vágyától sarkalva. — Ur vagyok, jól élek! Kutya bajom!

— Hála Istennek! Csak maradjon is úgy! De hogy is ne maradna? Az ön tehetsége megérdemli a méltánylást.

— Meg! Méltányolnak is! Ur vagyok! Magával nem is beszélék, maga csak olyan bankdirektor. De én halhatatlan vagyok! Irom a drámám is! Majd elmondom a szü — a szüzsé — szüzséjét.

De bizony azt nem mondhatta el, mert az igazgató ott hagyta. Egy darabig kiabált

utána, azután elfogott egy rendőrt s annak akarta elmondani a darabja szüzséjét.

— Elzúlik az a Pénteki tőkéletesen — mondta másnap vagy harmadnap az igazgató ur a szerkesztőnek, a kinek a lapjánál Pénteki dolgozott s a ki holmi prolongálási ügyben éppen nála járt.

— Bizony az el! De mondd csak kérlek kedves direktorom, miért csapátok el körülbelül két év előtt azt az embert? Valami rossz fát tett a tűzre? Pedig akkoriban egészen csinos dolgokat írta az a fia! Azt hitük, hogy lesz belőle valami.

— Tudod, olyan elbizakodott legény volt. Adta az író; lenézett mindenkit s minduntalan meg akarta velünk értetni, hogy ő különb, mint mi. Ez azután végre is bosszantott. Hát ha különb, éljen meg nélkülünk. Olyan hangulatom támadt, hogy el kellett csapnom. — Tudja isten, miféle hangulat volt? Kissé irigykedtem is rá! Mi itt tartunk és adjuk meg neki a kenyeret, hogy ő kifejlődhessék esetleg nagy íróvá? Mi, a kiket lenézett? S talán joggal is? Elvégre lehet, hogy több volt mint mi. A lapok közölték a dolgait, kezdték ismerni, beszéltek róla s a társaságban hány fiatal leánynyal találkozottam, aki szinte rajongva beszélt róla (előkelő, gazdag leányok) majdnem szerelmesen. Eh, nem kell nekem az efféle urfi! — gondoltam és kiadtam az utját.

— És azóta tönkrement! Bezzeg nem henczeg már! Csak ha részeg!

a Házban is megvitatták és ebben a tárgyban holnap a pártok elnökei fognak hozzászólni, névszerint: K o s s u t Ferencz S z a l a y Károly, S z e n t i v á n y i Árpád és M o l n á r János, a kiken kívül a holnapi ülésen A p p o n y i Albert gróf is beszélni fog.

A holnapi ülés tehát kétségkívül döntő fontosságú lesz, mert vagy létrejön az elfogadható kompromisszum, vagy pedig megkezdődik a nagy harc a B a n f f y-kormány minden javaslata, minden indítványa és minden cselekedete ellen.

Ha a ma észlelt körülmények összevetéséből szabad következtetést levonni, akkor valószínű, hogy a kompromisszum nem jön létre.

Közvilágításunk ügye.

— A jog és pénzügyi bizottság ülése. —
Saját tudósítónktól.

Debreczen, jul. 21.

Tegnap délután fejezte be a jog és pénzügyi bizottság a jövő gázvilágításunk szerződésének tárgyalását. A szerződés paragrafusait ponton-pontra vitatták meg s igen sok helyütt elénk vitára adott alkalmat a sok és különféle beadott indítvány, amelyek a szerződés egyes pontjait teljesen megváltoztatták, vagy a homályos értelmű pontokat teljesen érthetővé tették.

Dicséret illeti meg a jog és pénzügyi bizottságot, hogy ily rövid idő alatt elkészült ezen fontos ügy tárgyalásával anélkül, hogy a gyors tárgyalás az ügynek hátrányára lett volna.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

A bizottság ülésén K ö r n e r Adolf tanácsos elnöke alatt a következők voltak jelen: A b r a h á m László főügyész, Szabó József főszámvévis, S t a h l Gáza főmérnök, Dr. B a k o n y i Samu, B e c h e r t Manó, Dr. K e m é n y Mór, K o r n h o f f e r József, K o v á c s József, M á r k Endre, M á r t o n Imre, S z a b ó Kálmán T o r d a y G á b o r, Z á d o r Lajos és S z a b ó Kálmán jegyző.

Az első § utolsó pontjának felolvasása után S z a b ó Kálmán azon óhajának ad

kifejezést, hogy necsak magán embernek legyen megengedve a légszesz termelés vagy bármely más világítási mód bevezetése, hanem legyen ilyen joga egy nagy ház összes lakóinak. S h a ő k úgy akarják legyen joguk saját céljaikra másféle világítást berendezni.

Z á d o r Lajos ezen kérdésében igaztalan dolognak tartaná, ha a ház tulajdonosoknak monopóliumot adnának ezen pontnak a szerződésbe iktatásával. Szerinte a több lakóval bíró házigazda külön jövedelemre lenne szert ha a másféle világítási móddal látná el lakóit és ezért díjat szedne. Nem szabad e vállalatot, mely e lehető legtöbb előnyöket biztosítja a városnak s nagy befektetéseket téve alakult veszélyeztetni e pont beczikkelyeztetésével. — Szerinte a városnak magának káros a csekély közfogyasztás és ezen pontból a szerződés könnyen kijátszható.

M á r k Endre a S z a b ó Kálmán óhajában nem osztozik, véleménye, hogy előnyt és hasznót ott keressünk, a hol az elérhető. Részéről igenis óhajt kedvezményeket, de a jötekből, hűmárus és kulturális intézményeknél.

Ezek után az elnök a vitatott kérdést szavazás alá bocsajtotta és azt a többség nem fogadta el.

A vizjog paragrafusánál S z a b ó Kálmán nem helyesli, hogy miért kell vízvezeték létesítése esetén a vízszükségletet a gyárnak a termelési árban átengedni. Stahl hivatkozott a régi szerződésre, melyből kimutatja, hogy előny van elérve itt is mert a régi szerződésben teljesen ingyen van adva a szükséges víz, míg itt az előállítás költsége meg lesz térítve.

A szerződés 3 §-át a bizottság változatlanul fogadta el, hozzá toldván, hogy ha a vízvezeték csőhálózata a gazgyárig nem terjedne a kiegészítő részt a gazgyár köteles elkészíttetni.

S z a b ó Kálmán a 6-ik §-nál az első bekezdésnél azt kívánja kimondani, hogy minden ócska cső kicserélendő és ne csak annyiban javítsa ki a gyár a csöveket a mennyiben azok azt megkívánják.

S t a h l előadja, hogy az öntött vas cső 150 évig elegendő áll a földviszonyainak és ez be is van bizonyítva.

Csőrepedés előfordul a talajszűpülés esetén a legjobb vagy legújabb csövekkel is ezekért azonban a gazgyárt okozni nem lehet. A netaláni gáz kiömlést hosszú időn át éreztetni és a bekövezkezhető baj könnyen megátható volna, ha a magán felek idejében jelentést tennének a kiömlés felől.

S z a b ó Kálmán módosítását nem fogadta el a bizottság.

A 12 §-a a városnak a mostan való szerződést tekintve véve igen sok kedvezményt nyújt, összesen 1108 darab utcai légszesz lángot létesítenek és pedig 364 darabot díszes oszlopon 504-et egyszerű oszlopon s végre 240 dbot faikarokban.

S z a b ó Kálmán helyesnek találja, ha a gyújtó személyzetnek nem egy helyben, de a város különféle részében állítsanak szobákat, azaz érthelyeket a hol minden netáni esetről értesíthetők legyenek a közönség által, mert előfordulhat csőbefagyás, csőrepedés, gázkiömlés és ilyenkor rögtön intézkedés szükséges.

S t a h l ezt szükségtelennek véli. Szerinte a közönség forduljon a rendőrséghez és onnan minden baj orvoslást lel. A paragrafust azon kiegészítéssel fogadják el, hogy a gazgyár a központon levő gyújtó személyzeti helyiségben köteles egy felügyelőt tartani és a helyiséget telephonnal ellátni.

A 15 §-nál Dr. K e m é n y szólalt fel szerinte a paragrafusnak az első pontja soha se fog bekövetkezni mert a külváros területén soha sem lesz a magán fogyasztás olyan nagy mint azt elég helytelenül e pont mértékül szabja, indítványozza tehát, hogy a 15 §. első pontja a következőleg legyen kijavítva:

Ha a város közönsége a 12 §-ban megállapított 1108 lámpából álló közvilágítást kiterjeszteni akarja, köteles a légszeszgyár ezt a saját költségén foganatosítani, a mennyiben

javára a létesítendő vezetéknek minden 40.00 m. hosszára átlag legalább félannyi magánfogyasztás biztosítottik, amennyi a már fennálló magán lángok évi közép fogyasztásából a meglevő csőhálózat 40.00 m. hosszára esik és amennyiben az új vezeték a már meglévő csőhálózattal összeköthető.

S t a h l a paragrafus utoljára hivatkozik, mely szerint a gazgyár a város kívánására köteles a csőhálózatot kiterjeszteni csakhogy, ha a magánfogyasztás a §-ban kitüntetett arányban biztosítottik díjtalanul ellenkező esetben a város költségén. Dr. B a k o n y i Samu a szerződés ezen pontját úgy kívánja kiegészíteni, hogy k i t e r j e s z t e n d ő a c s ő h á l ó z a t a n e t a l á n a l a k u l a n d ó u j v á r o s r é s z e k r e i s.

A bizottság úgy K e m é n y, mint Bakonyi indítványát szótöbbséggel fogadta el.

A 16 § 3-ik pontjánál kívánja B a k o n y i határozottan kimondani, hogy a tanács által legcélszerűbbek bizonyult lángzókkal látni el. Indítványa elfogadtatott.

E § utolsó pontjánál kifogásolja B a k o n y i, hogy csak 370 auer lámpa van biztosítva, holott a szepen fejlődő város terjedése idővel több auer láng felállítását fogja szükségeltetni.

B e c h e r t indítványa, hogy az auer égős lámpák tisztítása és kezelési díja évi 12 frt helyett 3 évenként a tanács által állapítottassék meg a t ö b b s é g által elfogadtatott.

A 19-nál Szabó Kálmán indítványozta, hogy kötéssék ki a gáztársulatnál, hogy a magyar ipartartolando a légszesz gyár felszereléseit csakis magyar gyártmány legyen. Sajnos, hogy a bizottság nem teljesen ilyen fogalmazzásban fogadta el az indítványt s ez által módont nyujta a gáztársulatnak arra, hogy ezen utasítás alól kibújhasson.

A 20. §. felolvasásánál M á r k Endre indítványozta, hogy a város területén a kulturális és jöteknysági intézetek, egyházak és iskolák céljaira fogyasztandó gáz köbméterenként a magánfogyasztás díjából 25 % engedményben részesüljön. Z á d o r kívánja, hogy az erő átvitele ipari célokra szolgáló gázfogyasztás szinte részesüljön ezen 25 %-os kedvezménybe mind két indítvány el lett fogadva.

Érdekes indítványt tett Dr. K e m é n y a légszesz árak megállapításánál.

Nézte szerint mihelyt a szerződés elfogadtatik lépjen rögtön életbe ezen szerződés minden kedvezményeivel egyetemben, A bizottság nem is lett volna ellene, de a gáztársulat erre nézve semmi fele indítványt nem tett és a szerződési tervezetben nincs is benne, tehát felette napirendre tér.

A 27-ik §-t teljesen kihagyták.

A választott bíróság paragrafusát Dr. B a k o n y i a c szövegezésben feleslegesnek és helytelennek tartván indítványozza, hogy a választott bíróság alakítása eljárására a törvényhozás perrendtartása legyen az irányadó és végül hozzá csatolni kívánja még, hogy a bíróság üléseit Debreczenben tartja. Bakonyi indítványát az egész bizottság magáéva tette és elfogadta.

A légszesz világítási szerződés tervezet letárgyalatván azt a Városi tanácsnak minden módosításával ajánlja elfogadásra.

TARKA-ÉLET

Az okos Czézár vizsla első bemutatója.

Ha már belejutottunk a kacsázó idénybe s beszéltünk az öreg Lancasterokról, hallgatással nem mellőzhetjük a vadász urak másik hű barátját az okos vizslákat sem.

Mert egyrészt nem is tanácsos a vizslákat magára haragítani ellenzéki író embernek, mert bizony még megugatják ez okos kutyák

is, holott nélkülök is csaholnak mi reánk eleget, kik pedig — mérgökben pöffeszkedve — megsokták tagadni a kutyákkal való minden rokonságot . . .

De másrészt meg ezeknek a lógós fűű, selyem szőrű okos vizsláknak a kalandjaik is sokszor olyan érdekesek, hogy a felsőbb leány is pirulás nélkül meghallgathatja, sőt a komoly főtisztelendő ur is mosolyogva hiszik rajtuk . . .

Ez a vizsla, melyről mai históriánkban beszélni akarok, szintén egy ilyen okos vizsla, úgy hogy vadász körökben nem is nevezik másként, mint — az okos Czézár . . . Nagy szó ez hölgyeim, mikor egy vadász ember elismeri a másik vadász ember vizslájának az okosságát s ügyességét . . .

Az okos Czézár pedig még a kövér jáger Tóth Kálmán nyelve sem talált kivételt, sőt Simonffy Pista is bámullattal hódol előtte, bárha ő ugyan nem annyira vadász, mint inkább hatalmas, fogas fiskális . . .

Az okos Czézárral nem is csoda tehát, ha nagyra volt orosz Sándor, kit meg — bárha Hajdúvármegyének legderekabb első aljegyzője — meg ma is csak szolgabíró Sándor-nak neveznek, mivel még ma is olyan jó kedvű, jó kedélyű, barátságos igaz szívű fiatal ember, mint amilyen szolgabíró korában volt . . .

Bámulatos dolgokat lehetett hallani egy Sándor szolgabíróról, mint másoktól az okos Czézár bölcsességéről . . . Ha például a fiatal gazda uram nem volt otthon, levélben tudatta az otthoniakkal hol időzését, a levelet elég volt az okos Czézár vizsla előtt felolvasni s az érdemes vizsla mindjárt felismerte a gazdája stílusát s aszerint, a mint abban vigabb vagy szomorubb dolgok foglaltattak, csaholt vigan a kis gazdája örömhíreire, vagy kuporodott szomoruan, hallgatva a sarokba a komolyabb hírekre, például ha Sándor szolgabíró azt írta:

„Ma nem megyek haza vacsorára!”

Szóval bámulatos tehetségű ez a fiatal külsőre is gyönyörű vizsla kutya, mely mar a mezei s erdei vadászatoknál, mint fűrjezés, foglyazás s szalonkázás — dacára fiatal korának — nem egyszer bebizonyította e téren kiváló tehetségét.

Hanem vízi vadászatokban még nem igen vett részt — a vad kacsa, szárcsát, vöcsköt kihozni a vízből meg ezt nem próbálta, míg nem néhány nap előtt a vámos-pécsi vadászterületen megtörtént az okos Czézár felavatása, mihez azonban egy humoros, mulatságos vadász kaland emléke fűződik.

Vámos-Pécsre vadászás céljából, mint az ottani társulat tagjai, Debreczennél is többen járnak ki előkelő vadászok: Jekelfalussy tábornok, Nyiry ezredparancsnok, orosz Sándor vármegyei aljegyző, Borbély honvéd főhadnagy, dr. Kun Mihály ügyvéd és még többen — mások is debreczeni vadász urak.

Es amikor az okos Czézár ez ünnepélyes felavatása történt, szinte több tagu s előkelő vadász-társaság volt kint a vámos-pécsi kacsászó tó mellett . . . A vadászok természetesen a vadász tarisznyáikban egy és más harapni valót is vittek ki magukkal, különösen hideg pecsenyékét . . .

Es ott volt Nyiry ezredes is, a 3-ik honvéd ezred kitűnő parancsnoka, a katonai és polgári körökben egyaránt kedvelt katona, aki — bocsánat, hogy eláruljuk a vadásztarisznya titkát — egy és más csemegék mellett, egy egész sült csirkét is vitt ki . . .

Es mivel a huzas idője még messze volt, letelepedtek az urak a selyem gyöpre s a risisznyázni . . . A tarisznyák talán valamelyik inas felügyelete alatt voltak egy csomóba a gyöpre lerakva? . . . Es a Nyiry ezredes sült csirkéjére is reá került a sor, — az az hogy csak került volna? . . .

Mert a vadász táská fedelét felemelvén, nem volt sehoh a finom csirke pecsenye, elűnt, nyoma veszett a piros bőrű csirkécskést — sőt amint a társaság nevetve megállapította távolabb a „szolgabíró Sándor”

okos vizslája, az okos Czézár ropogtatta az utolsó czombjait és csontjait a csirkécskének.

A kacsaásznál, a vízi vadászatnál tehát ez volt az okos Czézár első bemutatója — a sült csirke befalatozása, mely azonban nem sokáig zsirfoltotta az okos Czézár tiszta jó nevét, mivel az esti huzásnál oly jelesül, oly okos és tehetséges vizslához méltólag viselte magát, hogy mindenki szívesen megbocsátotta okos Czézárának a délutáni inyencz özsonnázását.

Paulus.

TIROLI NÉPDAL.

Az én rózsám olyan lány,
Nincsen párja néki.
Nem köll neki a görög,
Csak én köllek néki.

Ezer forint beh nagy pénz
Nekem még se kéne,
Nagy a világ, a rózsám
Mégsem adnám érte.

Átültette: Róna Béla.

A rusz kirvai csoda.

— Tündér leány, a ki a legényeket csábítgatja. —
(Saját tudósítónktól)

Debreczen, július 21.

A hegyek között mások még a mesék is, mint a sík alföldön. Az alföldi emberek li-dérczlángokról, garabonczás diákokról regélnek, kik a jeges zivatart reáhozák a vetésekre.

A hegyek, erdők között lakozók pedig ismerik a barlangok, a sziklák, az örvények manóit, boszorkányait, árkanysait, tündereit, csodaszörnyeit, miket a fekete vadász énekek idején harsogó kürtész mellett üldöz, a fehér kísértő asszonyokat is rémcsoportjukba számlálva.

Ezek, mikből fonókaiknál, a fenyőből tákolt hazikóikban, melyekben nécs helyett a kandalló lobogó, tüzes sudarai világítanak reszketve szörvén sugarait, itt regeket, történeteket költének.

Egy ilyen regényes történetről emlékezik meg most is rusz kirvai tudósítónk.

Rusz kirva szegényes rusznák község. A Rusz folyó partján épültek faházai, magas hegyek zárják körül. Erdők, illatos sűrű fenyű erdők vetnek árnyékot hús völgyeikbe. Patak is ott csörög. Es a magános vándor ele sötét barlangok tátongatják mohás, penészes oduikat.

Egy sötét, elhagyott völgy is van bent a hegyek között, melybe barlang nyílik, melyből a pásztorok beszédei szerint a hegyek méhén keresztül átvézet sötét, titokzatos hegyi ut Galicziába is. Ebben a völgyben már tavasz óta időnként meg-megjelenik egy fiatal csodaszép asszony, rendszerint holdvilágos éjszakákon. Fehér ruháját palástként takarja kibomlott aranyos haja, ragyogó kövekkel koronát visel. Kísérőit két óriási fekete kutya es egy panczolos vitéz, kinek az arcát a rostélytól sohasem lehet látni, de aki kezében szeles, fenyves kardot csillogtat.

A csodaszép asszony fatyolozott arcával rendszerint egy terebélyes tölgy alatt, egy terebélyes kösziklára szokott letelepedni, melyet ezüta takaróval takar le szótalan, álarcos arcu kísérője. Az óriás fekete kutyák pedig a lábaihoz feküdnék a csodaszép asszonynak, ki valami különös zengő hangszert pengtetve énekel, kísérve a zenét ezüst csengőként csengő hangján hús, merengős, varázsnótákkal.

A pásztor legények, kik először hallották s látták azon a tájon, el is futottak a tájról s ezóta híre terjedt a rusz kirvai csodának, kit a hegyek tündérének neveztek el, ki később midőn néhány bátrabb pásztor legény közelébe férközött oly szépen, oly szívesen beszél velük, hogy szinte megbabonázta őket . . . Es azóta mind több-több rusznák legény lo-pódzik eszszakánként a titokzatos völgybe, kik közül némelyeket aztán hetekig s napokig nem látnak övéi es mikor visszakérültek egész

megvannak halaványulva, viselve az erős rusznák legények; sőt mivel már többen is oda maradtak a szalásabbjai, a derekabbjai közül a legényeknek, akik rendszerint család nélküliek is voltak, — a titokzatos fehér hölgyről már borzalmas félelemmel beszélnek mindenütt a faházikókban . . .

De a rejtélyes eltűnésekről mégis titkolódzva hallgatnak a beavatott rusznákok, mert amely legény aztan egy-egy ilyen titkos kirándulásról visszatért, annyi ezüst pénzt osztogatott szét a falvak lakosai között, hogy bizony a legtöbb ember egész hónapig sem bírta annyit keresni. Es különben is ezek a pénzt-osztogató legények a legszelvedélyesebb védőia rusz kirvai csodának a kazi állitván róla:

— Tündér asszony, ki a népnek a jó-akarója s messze hatalmas császár megbizásából jött segítségemre orvosolni az elkoldusodott rusznák sorsát . . . Es mondják azt is, hogy az eltűntek sem maradnak örökre oda, hanem hivatás s iskola vár ott reajuk, honnét ha kiképeztettek, majd nagy kincsekkel megrakodva térnek vissza s megszabadított lesznek elkoldusított rusznák testvéreiknek . . .

Es a rusz kirvai csodának így mindjobban növekszik a híre s befolyása az egész környéken, ki azonban, mint már az értelme-sebbek is a szállongó hírek után gyanakodnak ellene, épen nem tündér asszony, hanem hogy a tündérasszony képsébe, e — színjátékokkal a babonára hajló rusznák nép gyermekek kedélyét leigézve s rubeleket is bőven osztogatva, egy veszedelmes pánszláv, orosz izgatató banda furfangos agitátora bujtogat így. Növelvén az elkekeredést a hegyek között s igyekeztvén a hü rusznák népet a világéket felforgató hó-dító orosz politika kész eszközeiül meg-nyerni . . .

Mások ismét valami amerikai kivándor-lási társaság veszélyes agynökének tartják a tündérasszonyt, ki larczos kísérőjével együtt ily babonás, titokzatos módon csábít fehér rabszol-gákat Brazília vadonjaiba.

Egy azonban bizonyos, hogy a rusz kirvai csoda minden körülmények között érdemes es méltó a megfigyelésre . . .

Táviratok.

A kompromisszum.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 21.

A Kossuth-párt és a kormány.

A megszorult Bánffy kormány már végső kétségbeesésben fűhöz-fához kapkod, mikor látja, hogy úgy járt, mint az egyszeri sváb, a ki maga alatt fűrészelte le a magasban az erős gallyat.

Perse most eget s földet ígér az ellen-zéki pártoknak, kerülgetven őket, mint a mecska a forró kását. De a Kossuth-párt tegnap este megírtott értekezleten kijelentette, hogy csak úgy egyezik kompromisszumba, ha a 16-ik paragrafus elejtetik. Maskülönben a leghevesebben megfogják kezdeni az obstru-cziót. A párt K u b i k Béla képviselőt átküldte a nemzeti párthoz, hogy közös tanácskozáásra hívja meg a nemzeti pártot.

Az ellenzéki pártok szövetsége.

A nemzeti párt tegnapi tanácskozásán szinte kimondta, hogy csak a 16-ik paragrafus elejtése után hajlandó a kormánnyal egyezkedni. A függetlenségi K o s s u t h párt meghívására A p p o n y i, S z e n t i v á n y i, G u l l n e r és l v á n k a azonnal átmen-tek a Kossuth-pártkörbe, hol zajos ovációk-kal fogadták őket s ahol 2 órai tanácskozás után abban állapodtak meg, mely szerint a tisztességes kompromisszum feltételül lega-lább is azt követelik, hogy a 16-ik paragrafus bizottsághoz utasítsassék.

Közös ellenzéki vacsora.

Tegnap este az összes ellenzéki pártok együtt vacsoráltak a Saikszai-ban.

Bánffy már hajlandó alkudozni.

Szilágyi Dezső a sváb hegyi nyaralójából ugyancsak tegnap este táviratot küldött az összes ellenzéki pártoknak, tudatván, hogy érintkezésbe lépett Bánffyval, ki hajlandó az alkudozást megkezdeni.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 21.

Ülés előtt az ellenzékiek Bánffyval megállapodtak, hogy délután a miniszterelnöki palotában konferenciára gyűlnek össze.

Az ülés megnyitása után Bánffy báró újra előterjesztette indítványát az ülések idejének meghosszabbítására.

Kossuth Ferencz ellene szól az indítványnak és kimutatja, hogy az ellenzék soha meg nem sértette a parlamentárizmust s Bánffy mégis erőszakoskodni akar.

Molnár János is az indítvány ellen szól.

Apponyi Albert gr. zajos tetszésben konstatálja, hogy az indítvány felesleges s megkínálja viszonzásul a kormánypartot azzal, hogy vagy ejtse el a 16 §-t, vagy utasítsa a bizottsághoz.

Tisza István gr. az ellenzék folytonos haborgása közben az obstrukció ellen beszélt.

Rakovszky István: A kedves papa egykor talán másképen cselekedett.

Tisza gr. kijelenti, hogy ha az ellenzék az ülések meghosszabbítását el nem fogadja, csak két eset lehet, vagy erősebb rendszabályok, vagy a parlamentárizmus csödjé. (Viharos ellenmondások halfelől, zajos felkiáltások: No ez behegedült a békének!)

Justh Gyula: En meg a délutáni konferenciára sem megyek el!

Tisza gr. végül kijelenti, hogy partolja Bánffy br. indítványát. (Zajos éljen és taps jobbfelől, izgatott ellenmondások és közbekiáltások halfelől.)

Szünet után Apponyi gr. személyes kérdésben szólva politikai tapintatlanságnak mondja Tisza beszédét.

Kossuth Ferencz is személyes kérdés czimén válaszolt az ellenzék viharos tüntetéseit közt Tisza gr. támadására.

Utána Sima Ferencz beszélt ki az ülést, mely egyike volt a legérdekesebbeknek. A karzatok zsúfolásig voltak s a meleg tartáhatatlan volt.

Hir szerint a délutáni értekezlet Bánffynál a házbeli jelenetek után is meg lesz, mert a kormánypart többsége akarja a békes csak Tisza a klick nem.

Ujdonságok.

* **A tanács ülésből.** A városi tanács esztőtörtökön tartandó ülésében veszi elbírálás alá a közvilágítás rendezésének ügyét, amely a július 28-án tartandó közgyűlésnek egyik legfontosabb tárgya lesz.

* **Vesztett állatok Debreczenben.** Mint mai számunkból látható, nemesak az egy hírnök kezdődik ezzel a szörnyű jelzővel, hanem még két ezenkívül s ez arra indít, hogy a harmadikat is megírjuk. Nevezetesen kötelességünknek tartjuk, hogy a hatóság figyelmét erre felhívjuk. Köztudomásu, hogy Hajdúvármegye hónapok hosszú sora óta infecziálva van s a környékén a vesztett állatok marásai ngpirenden vannak s most ime a forró nyári napok beálltával nálunk is ellátogatott a rettegetes járvány mindjárt az első napon emberáldozatokat követelve. Ez így nem mehet. Ha Hajdúvármegye hatóságait hiába instigáljuk legalább legyen valami hatása a jó szónak a debreczeni tanácsnál s mi ezennel felhívjuk komolyan a figyelmet arra, vajjon nem volna e szükséges a város egész külső és belső területét szoros zár alá helyezni, annyival inkább mert a városban érvényes kutya-fogdosási utasításunk valóban botrányos. Nevezetesen rendes időben csak szerda és

szombatra rendeli el a kutya-fogást s a főpiacon, Kossuth utczában, Kenyérpiacon, zsi-bogóban és vásárokon feltétlenül eltiltja. Nos, illet még Abderában sem történnek meg, csak Debreczenben. Ott tehát, a hol a legtöbb ember jár, szabadon garázdálkodhatnak a vesztett kutyák. Elvárjuk a holnapi tanács-üléstől a legszigorubb intézkedést.

* **Rab László meghalt.** Mély szomorúság fog el, midőn e három szót leírjuk... Egz még egyáltalán nem idős koru férfit, kit azonban a sors már hoszu idő óta gátolt abban, hogy szeretett polgártársainak érdekében a közügyet szolgálja, akként mint azt élte tava-szától kezdve tette volt; s ime kidőlt végleg a sorból s árván hagyta a szerető gyermekeket, a rokonságot, a nagyszámu jóbarátokat, és a függetlenségi és 48-as pártot, melynek folyton hű harczosa volt... Az egész város részvételt all ravatala körül. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki. Rab Zoltán, nejevel Czerner Rózsikával és gyermekeivel; Rab Aran, férjével Szabó Istvánnal és gyermekeivel; Rab Ödön gyermekeivel; Rab Maria, férjével Szentmiklióssy Lászlóval és gyermekeivel; Rab László, Rab Ida, férjével Nagy Kalmánnal, Rab Jolán és Rab Ákos mély fájdalommal tudatják a jó édesatyának, illetve nagyapának Keresztiszei Rab László Debreczen szab. kir. város nyugalmazott tanácsnokának folyó hó 20-án este 9^{1/2} órakor, életének 63-dik évében, hosszu szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 22-én Csütörtökön d. u. 5 órakor fognak, az ev. ref. egyház szertartása szerint a Péterfia Egymalom utca 828 sz. háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben eltemetetni. Mely végítészességtételre rokonait, barátait és jó ismerőseiket tisztelettel meghívják. Debreczen, 1897. július hó 21. Beke hamvaira.

* **Eljegyzés.** Ulrich Jenő a debreczeni első takarékpénztár hivatalnokát jegyet váltott Korniss Ilonka kisasszonynyal Nagyváradon.

* **A Markus Jenő golyója.** Márkus Jenő, a Dreher sörcsarnok fiatal vendéglőse honnét-honnét nem egy fiatal golyácskát kapott ajándékba vagy talán úgy is lehet, hogy pénzért vette e böles s komoly madarat. Még mikor hozzája került egész iczinkó piczinkó volt a madárka, csak a hoszu csőre s nádvekony lábai árulták el, hogy az egyiptusi tavak szent madara. De a konyhai maradékokon mihamar felseperedett, napról napra növekedvén komolyága s bölesége is. Megunta a sörcsarnok udvarában a czeltelem sétálgatást, félában órákig ott áldogálni az udvar végében összehányt homokdombon, még egy komoly golyának is unalmas dolog az. Azután feltekinthetett az égbe is s látta, hogy az szép és kék, sőt talán hívó kelepelést is hallhatott a magasból... Vagy tamadt fejecskejében, hogy szárnyait emelgetvén repülhessen, mint a fecskék, melyek körülte kapkodták a fúrge legyeket vagy mint rokon madár, mely szürke pontként a magasból kelepeléssel hívogatta csábította Markus Jenő golyóját... És a fiatal erő megbuzdult az ereiben s mert a gyöngébb nemhez tartozik a golyácska, hát így talán valami titkolt szerelmi vágy is közbe játszatott, szökésre gondolt és sikeresen felrepült. Hanem a magas házak között nem szállhatott messzire, gyakorlatlan szárnyai elfaradtak a kalandos golyácskának, mely a házi nép hajszájára végre lebozsátkozott kik aztán megfogván a golyácskát, hogy szökését többé ne ismételhesse, levágták körül a szárnyát... És most a fiatal golya ismét oly bölesen, komolyan, szomoruan áldogál a Dreher sörcsarnok udvarában összehányt homokdombon, mint azelőtt, mikor még nem támadtak szíveben szökési vágyak, szerelmi ingerek a magasból lehallszó kelepelésére vándor golya urfiakaak...

* **Egy vesztett macska garázdálkodása.** Erdős Gábor vasuti pálya órá fiát a 12 éves Lajost tegnap délután egy vesztett macska a sertés mázsáló mellett a jobb lábán megmarta és tovább futott. Futas közben

megharapta Bereszky éjjeli órá és Ács János kutyáját is. A vesztett macska Szabó György tulajdona volt, ki a szomszédok állítása szerint jól tudta, hogy 6 nappal előbb egy kóbor és állítólag vesztett kutya megharapta a macskáját, de azért az esetet se be nem jelentette, se a macskát el nem pusztította, azért a rendőrség felelősségre ogja vonni.

* **Vizbefutott fiu.** Egy tizenöt éves fiu szerencsétlen esetével van tele az egész város. Nem lehet megállapítani, hogy öngyilkosság vagy szerencsétlenség esete forog e fenn, csak a vége szomorú, egy gyermek ifju halála. — Az esetet a következőket írhatjuk. Tegnap délután 2 óra fele Kaszás János vasuti órá a kubikos gödör tulsó oldalán és több tanuló a csónakázó tó mellett láttak egy inas forma gyereket szomoruan kuczorogva ülni a kubikos gödör innenső oldalán. Egyszer csak látják, hogy az eddig álló fiu lábával előre becsuszott a vízbe, az esetei látók önkéntelenül segítségét kiabálva rohantak, hogy kimentsek őt. Kaszás egy ösmeretlen vasuti társával megkerülve a kubikos gödört, oda siettek, ahol a fiu eltűnni láttak szaladás közben magokkal hozva a közelben dolgozó zsidó timárokat, a partra érve, az egyik timár bement a fiu kereséére, de azt sehol sem találta, később Henkel tehenész ugrott a vízbe és neki sikerült is a még meleg fiut az iszapban feloldni és a paratra kihuzni. — Az értesített rendőrség részéről Szentpétery r. f. és Varga E. t. orvos jelentek meg. A megkísérlet élesztési kísérletek hiába valók voltak. Akkor még nem ösmert fiut a közkórházba szállította a rendőrség közszemlére tétel végett, hogy a hozzátartozói felismerhessék. A halottban Matkó József felösmerte inasát és közeli rokonát, Matkó József és a rendőrségnél a következőket adta elő: Az inasnak tegnap d. e. 11 órakor kellett volna utána jönni a csizmadia színhez, de ő csodálatosan nem jött elő. Előzőleg mit se vett észre, a mi a fiu öngyilkosságára bizonyítana, nem vett észre a fiu semmitéle változást, se szomorúságot, ő mint közeli rokona a lehető legjobban bánt elev, soha rossz hozzá nem volt, öngyilkosságának okáról felvilágosítást adni nem tud. Matkó János helybeli reték utcai lakos siratva fiát előadta, hogy a közkórházban fekvő halott az ő fia, ki 1882-ben született, tehát most 15 éves. A mestert, azaz testvér bátyját az esetért nem okoztatja, inkább hiszi, hogy fia szerencsétlenül járt és nem lett öngyilkos. A szerencsétlen fiu tetemét fel-fogják boncolni.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kiv. belügyminiszter a biharnagybajomi második kiházasító egylet, — a nagyleta i 48 as polgári olvasókör, — a bihari ós z e g e g i polgárok temetkezési egyletének, — és a berettyóújfalui kiházasítási segélyegylet alapszabályait a bemutatási jóváhagyó záradékkal ellátta.

* **Vesztett ebek garázdálkodása minden felé.** Fejérvary György H.-Dorogi lakos tegnap hajnalban kiment 11 éves Gyuri fiával a mezőre dolgait végzendő. Egyszer csak szemtől szembe rohan rajuk tajtéközva s kiöltött nyelvvel egy lopos szörű kutya és egyenesen a Fejérvári fiának ugrott. azt a kezefején megharapta és tova szaladva gyorsan eltűnt mielőtt még leüthették volna. Később halotta, hogy a mezőn egy vesztettnek látszó kutyát a munkás emberek agyonütöttek. Az agyonütött kutyát az alatorvos megvizsgálván azon vesztettséget constatált es miután a fiu atyja minden kétséget kizárólag megösmerte az agyonütött kutyában ugyanazt a kutyát a melyik az ő fiát megmarta, a fiut rögtön gyógykezelés alá vétették és a szülőket a szolgabíró utasította, hogy gyermeküket mielőbb Budapestre küldjék a Pasteur féle intézetbe. — A macsi pusztán szintén megmarta egy kis fiut Berkusz István majoros fiát a vesztett kutya. A negyedik kerület kapitánysága intézkedett a vesztett kutya lebunkózásáról és a kis fiunak Pestre a Pasteur féle intézetbe való küldéséről.

x **A nedves lakások kiszárítása.** Régi nagy baja Debreczen városának az ő fertőzött talaja, mely szinte lehetetlenné tette, hogy városunkban teljesen egészséges lakóházak legyenek építhetők, mert a falakat pár hónap múltán ellepte a salétrom s rajta maradt a nedves folt télen-nyáron egyaránt. Ez aztán az egészségügyi statisztikáját olyan különleges helyre emelte Debreczen városának, hogy szinte megborzad az ember, ha látja ezt a sok fertőző betegséget, amely a mi városunk lakosságát ellepi. Hogyne, hiszen a ma meglévő házaknak legalább 80 százaléka teljesen nedves és egészségtelen. A modern tudomány vívmányai azonban lehetővé tették immár azt is, hogy ennek elejét vegyük s különösen a falak aszfaltozásával a mód, amelylyel leg-ikeresebben védekezhetünk ellene. Egy neves budapesti aszfaltgyáros czég, dr. Heidlberg Tivadar, ezélt Fischer és Heidberg immár Debreczenben is végzett több háziur megbízására ilyen fal aszfaltozást a legnagyobb sikerrel s így mi is teljes mértékben ajánljuk a nevezett czéget mindenkinek szives figyelmébe, mint a melynek helyben képviselője is van, kiről, valamint az egész vállalatról mai számunkban közölt hirdetés ad bő felvilágosítást.

A levegő hőse.

„Sok okos ember a fejét csóvalta és fájdalmasan szorongatta kezeit, amikor elutaztunk. Ha nem is mondták ki, azt gondolták: Utolszor látjuk egymást.”

Igy ír Nansen „Hócipőkön Grönlandon” című művében. A mikor barátaitól és ismerőseitől elvált és hazájából elindult Grönland hósvatárainak átkutatására, ezek örökre bucsuztak tőle, oly nagyok tartották a vállalkozást, oly merésznek a gondolatot, hogy valaki az örökös jégvilág mezőit, hegyeit és völgyeit akarja bejárni. És Nansen végrehajtotta tervét, diadalal tért vissza, ő, az erős, a hatalmas, aki erőben és önbizalomban csak nyervehetett, hogy később még merészebb, meg hallatlanabb dolgokat vigyen végbe.

És most a világot egy újabb vállalkozás tartja izgatottságban. Ismét beszélnek egy emberről, aki oly vakmerő tette szánta rá magát, hogy az emberek fejüket csóvalják.

— Üdvözlöm Svédországot! Ezek voltak az utolsó szavak, miket Andreétől hallani lehetett és a miket a táviró megvitt a szélrózsa minden irányába. Aztán magasba vitte őt a „Sas”: büszkén, fenségesen, erős déli szél által üzetve, eltűnt a léghajó, körülbelül abban az irányban indulva ama cél felé, mely felé előtte is oly sokan törtek és a melyet elérnie eddig senkinek sem sikerült.

A világ pedig, amely gondolkodik és a nagy eseményeket érdeklődéssel kíséri, feszült várakozással maradt itt. A hatalmas vállalkozást taglalgatja, a siker sánszáit mérlegeli, a szakemberek véleményét lesi, — kételyek támadnak benne, aztán újabb remény lelkesíti.

Léghajón az északi sark felé! Oly nagy, oly meglepő tény ez, hogy eleinte hinni sem akartak. Andreé erre már a múlt évben kezdett készülni. De mert az indulásnak a kedvezőtlen legaramlatok miatt el kellett maradnia mindazoknak, akik a nagy dolgok iránt csak annyi tiszteletet tanúsítanak, a mennyit bizonyos műveltség valósággal megszab, alkalmuk nyílt most, hogy fölükerekedő böleskedéssel rámutassanak a vállalkozás lehetetlenségére és arra, hogy talán maga Andreé is fölismerte azt.

Most azonban a terv tényre vált. A léghajó felszállt. Most azt lehetett volna hinni, hogy legalább hallgatni fognak és a túlokosok elég szerénytelenek azt mondani, hogy Andreé csak szenzációt hajhász.

E „kiváló” kortársaknak persze sok mindenféle okoskodás is hasznukra válik. A tudósok okoskodása, hogy Andreé a tudományok aligha fog hasznot hozni. „Mire való tehát az egész?” kérdezik a buzgóbbak. „Minek az izgatottság és a nagy várakozás? Nem fog semmit sem kivívni és örülni fog, ha a hiábaváló

utazás után ismét szilárd talaját érez majd a labái alatt. És balgaság volt az egész, mert czéltalan volt, ami pedig czéltalan, az balgaság.”

Andreé érdemeivel így rövidesen elbánnának és elvégre azt lehetne hinni, hogy közönséges kirándulásról van szó.

Az alatt pedig, hogy efféle fecsegnek az emberek, a gázsi jégtömegek fölött, a megfogyott varázs, a sarkvidék természeti hatalma fölött ott lebeg három rettenthetetlen, tette kész férfi. Messze tőlük a világ, a melyet oly jól ismertek és mindenki ismerhet, míg előttük az terület, a mit a legmerészebbek szeméi is alig láthattak. Dacoznak a veszélyekkel és ez egyetlen vállalat, mely feler egy egész emberi élet munkájával, betölti szívüket. Teljes szépségében, teljes borzalmusságában látnak egy nagy, még eddig érintetlen természetet. Művészek és hősök ők egyszerre!

Azért bámulatraméltó lesz Andreé, ha visszatér is, ha úgy tér is vissza, hogy a legkisebb sikere sem lesz, csak az, hogy ezt az utat megtette. — Reméljük, hogy Andreé ugyanúgy lepi meg a szkeptikusokat, mint annak idején Nansen lepte meg. És akkor nagy, teljes lesz a diadalöröm is, a melylyel fogadni foviák, mert hiszen a külső siker, a bődítő zaj a legfőbb... legalább a legtöbb ember szemében.

Egyelőre pedig... a levegő hőse távol tőlünk, a jeges tengerek régióiban lebeg.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdaság jövedelmezőségének egyik tényezője.

— A Debreczeni eredeti közleménye —

A ki gazdaságában gipszet nem alkalmaz vagy annak alkalmazását félbe hagyja, az jövedelmét emelni nem kívánja, avagy megsemmisíti annak alkalmazását egyik forrását, holott a körül tekintő gazdának ma a legcsekélyebb jövedelmi forrást igénybe kell vennie, ha boldogulni kíván.

Ezt a tételt a mezőgazdasági tudományok egyik legkiválóbb tekintélye: Märcher állította fel.

S hogy e körülmény dacára, bár mások is, mi is számos esetben hangzottak a gipsz fontosságát, mégis szomorúan kell tapasztalnunk, hogy szavunk pusztában elhangzó volt, mert a gazda közönség az a társadalmi osztály, mely tradícióhoz, szokásaihoz leginkább ragaszkodik s mely a hasznos újításokkal legnehezebben barátkozik meg.

Hogy a gipsz oly nehezen tör magának utat, onnan van, mert haszna nem közvetlen, nem kézzel fogható s nem egy helyt fel is hagyna alkalmazásával igazatalanul mert nincs jobb anyag a trágya légenyartalmu anyagának megkötésére a gipsznél s ha segélyével nem is érünk el oly gyorsan eredményt mint bizonyos egyéb műtrágyák alkalmazásával, de az eredmény annál biztosabb is tartósabb.

A gipsz mint direkt trágya különösen kedvező hatásának bizonyult burgonya, répa, borsó, repeze, retek és különösen a lóherék részére, mely utóbbi növényekre való kedvező hatását már 100 évvel ezelőtt fölismerték.

Burgonya, répa, borsó, repeze földek spárga ágyakat is, melyekre szintén kitűnő hatásának bizonyult, legjobb öszszel gipszezni, azért pedig, mert a gipsznek kiválóan nagy mennyiségű vizre van szüksége, hogy oldódjék. Egy rész gipsz oldására 460 rész víz szükséges.

Ezt a víz mennyiséget az ősszel kiszórt gipsz telen a bizonyosan megkapja s így az egész mennyiség oldódik ellenben a sokszor száraz tavasz vízmennyisége nem képes a tavasszal kiszórt gipsznek egész tömeget oldani s így egy rész: oldatlanul marad.

Egy hektárra 400,500 kg. gipsz elegendő s hatása 3—4 évre kiterjed.

Általános elterjedt nézet, hogy retek és lóherék, avagy lucernások trágyázására legjobb tavasszal alkalmazni a gipszet.

Kísérletek tettek azonban, hogy a márciusi vagy deczemberi trágyázásjár-e nagyobb előnnyel s e kísérlet eredménye határozottan a deczemberi trágyázás előnyösebb volta mellett szólt.

Ugyanaz alkalommal arra nézve is tettek kísérletet, hogy a gipszet egymagára vagy egyéb szerekkel keverten jobb alkalmazni az eredmény bizonyítja, hogy lepelőnyösebb egy keveréket készíteni, a mely 4 mm. gipszből 15 mm. 15—16 százaléka oldható phosphorsavat tartalmazó superfoszfátból álljon, a mennyiség ősszel egy hektár területű rétre lóherésre hintendő el.

A gipsz azonban nem csekély direkt, hanem indirekt hatásáért is becsülendő a főleg ezen indirekt hatása az miért annak kiterjedtebb mérvben alkalmazást ajánljuk.

Ezen indirekt hatása az istállótrágya conserválásában nyilvánul, megkötve annak legbecesebb alkotó részeit légenyartalmu anyagait.

A miniszteri kísérleti állomás konstata táta számos kísérlet által, hogy az a trágya mely gipszel nem lett kezelve a gipszel kezelttel szemben 70 százaléka légenyartalmu anyagot vesztett hosszabb ideig való állása után.

A gipsz hatása a conserválási módját illetőleg Märcher a következőket mondja:

Az állati trágya s az alom gyanánt használatos szalmában lévő légenyartalmu anyagoknak csak csekély része használható fel azonnal mint növényi tápláló anyag.

Mielőtt valódi növényt tápláló anyagoknak tekinthetők volna mélyre ható változásokat kell szenvedniük.

Rothadáson és bomláson kell előbb átessenők ami az állati ürüékben nagy mennyiségben megtalálható szerves anyagok által inditattik meg, ammoniak képződése közben a mely az ugyan azon folyamat alatt képződő szénsavval szénsavas ammoniakká egyesül.

Ezen összeköttetés azonban sajnos nagyon ilékony természetű ami által a légenyartalmu anyagok nagymérvbeni vesztesége áll be és pedig annál nagyobb mérvbeni vesztesége áll be és mennél nagyobb mennyiségű szénsav egyesül szénsavas ammoniakká.

Hogy az elillanás jelentékeny arról már maga az istálló és tanuskodni szokott mennél erősebb csipősebb valamely istállóban a szag, annál nagyobb mennyiségű a levegőben lévő bomlási termék, melynek mennyisége gyakran oly nagy, hogy könnyekig facsarja az embert. Magától értetődőleg az ilyen állapot nem csupan a trágyában beállott veszteség miatt káros hanem azért is mert az állat egészségi állapotára is hátrányos befolyást gyakorolnak a szem és nyákhártyák folyton tartó izgatása által.

A szénsavas ammoniak elillanása folytán beálló veszteség annál nagyobb, mennél magasabb a környi levegő hőmérséklete, míg ugyanis télen a trágya lehülés miatt a bomlás is lassabban történik, addig nyáron a környi levegő hőmérsékletétől a trágya is nagyobb melegeket kölcsönözve, a bomlás is erősebb.

A trágya ezen most esettelt veszteségtől legegyszerűbben legjobban a gipsz alkalmazása által lehet megmenekülni a gipsznek kensavas mésztartalma ugyanis képestíve van az elillanó gázokat megkötni, miről igen egyszerűen szaglasi érzékünkkel is meggyőződhetünk, mert gipszszel istállóban nincs ammoniak szag. Az ammoniaknak a gipsz általi megkötése oly tökéletes, hogy a légenyartalmu anyagoknak szénsavas ammoniak alakjában elillanása majdnem teljesen el van zárva. Ezért az istállókat gipszszel nem mulasztjuk el. Ott, ahol a trágya naponta kihányatik, a talajt szórjuk fel naponta gipszszel, ellenben ott, hol a trágya hosszabb ideig áll az istállókban, az szórando fel vele, mint nemkülönbben a trágya telep is hetenként legalább egyszer.

Ha kísérletet teszünk s egyenlő minőségű talaj felét gipszszel, felét anélkül kezelt trágyával szórjuk fel, oly szembeálló lesz a gipsz hatása, hogy annak használatával többé felhagyni nem fogunk.

Budapesti gabonátözsde.

július 21

A kőszáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Basa	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	76	9.30 - 9.45	80	9.85 - 9.90
" " " " "	77	9.55 - 9.65	81	9.90 - 9.95
" " " " "	78	9.65 - 9.70	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.75 - 9.80	—	9.90 - 9.95
" " " " "	76	9.55 - 9.65	80	—
" " " " "	77	9.70 - 9.75	81	9.95 - 10.00
Pestvidéki ó	78	9.75 - 9.80	82	9.85 - 9.90
" " " " "	79	9.80 - 9.90	—	—
" " " " "	79	9.50 - 9.60	80	—
Fehérmezei ó	76	9.65 - 9.70	81	—
" " " " "	78	9.70 - 9.75	82	9.90 - 9.95
" " " " "	79	9.75 - 9.85	—	9.85 - 9.90
Bácskai ó	76	9.50 - 0.60	80	—
" " " " "	77	9.65 - 9.70	81	9.90 - 9.95
" " " " "	78	9.70 - 9.75	82	9.95 - 10.00
Észak magy	79	—	80	—
" " " " "	78	—	81	—
" " " " "	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	7.10 7.20
" " " " "	" " " "	7 " 7.10
" " " " "	" " " "	5.00 5.35
Árpa takarmánynak	60-62	5.65 6.1f
" " " " "	62-64	4.35 4.05
" " " " "	64-66	4.25 3.95
" " " " "	39-41	4.10 4.50
Zab	uj	3.35 3.90
Tengeri bánsági	uj	3.20 4.50
" " " " "	" " " "	—
Repcze bánsági	" " " "	—

Sertés vásár.

július 21.

Kőbányai sertéspiac. Szerbiai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 53-54 krajczárig, közép (páronként 250-260 kilogramm súlyban) 54-55 krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53-54 krajc árig.

Sertéslétszám: 1897. évi július 17-ik napján volt készlet 32 326 darab, 1897 július hónap 18-ik felhajtatóit 301 drb, 1897 július hónap 18-ik napján elszállított 604 drb. 1897 július hónap 19-ik napjára maradt készletben 32 023 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata változatlan.

Sertés-konsumvásár. A földművelési miniszter a sertéseknek a budapesti sertéskonsum vásárról a vidékre való szállítását rendelet útján beszüntette. A vidékre ezentúl csak Kőbányáról lehet sertéseket szállítani.

CSARNOK.

A prágai ghetoból.

Kohn S. zsidó történetei. Fordította: ifj. Móríc z Pál.

A csipkekereskedő.

HARMADIK FEJEZET. 30. — Még egy chumist (szent könyv) is akart magával vinni. És még akkor mondta, hogy az utlevelet a másik zsebébe dugja, mivel hogy azt a szent könyvvel még sem szabad egy helyre összedugni. És valószínűleg ekkor feledte itt, nézd csak Kele, hátha ott van az asztalon, ott az álló óra mellett.

Bresnitz átvénvén oknahugától a levelet, az asszonyka az óratartó asztalhoz sietett. — Valóban ime' itt van a szerencsétlen utlevél! kiálltatta haragosan, de már a másik pillanatban megelégedetten mosolygott és bé-később mondta:

— A mi chachomim-eink (bölcsek) való-ban bölcsek emberek voltak. És Akiba rabbinál senki sem mondott igazabbat, Istenünkől csak a jó származhatik. Én biz nem küldöm utána az utlevelet; ha már itthon ily nagy bakot lőtt, hát még a nagy lipesei vásárbán hogy igazodna el? Inkább jöjjön haza Teplitzből, mert még az is jobb lesz, ha egy évig a kész-ből élünk is, minthogy chasz mesolom (Isten ment-sen tőle) — egész vagyonunk elpusztuljon.

— Hm, mondta Bresnitz, ügyes gondolat, csak az a kár, hogy nem vihető ki, mert nézd csak, mit irt Hirsch a másik oldalra.

— Ezt biz még nem is láttam! és Kele olvasni kezdte:

„Ha pedig az utlevelet nem találád a bácsi szobájában, az sem nagy baj, megmondom miért? Mert az a taskas (betyár) revizor ott a határon azt mondta, hogy ötven forintért utlevél nélkül is átbocsát Szászországba, miért? Mert a chaverim-jaim (utitársak), ezek az ismert nagykereskedők és üzlet emberek jót állottak értem, de hát ötven forintot mégis miért dobnék ki, mikor megvan a jó utlevelem? Azért tehát kedves Kelém menten küld utánam az utlevelet.

Hüségese férjed, a kis Hirsch.”

— És ez az ember akar a lipesei vásár-ban portékákat vásárolni! mondta Kele kö-nyekre fakadva. Ez az együgyű ember, kinek még ahoz sincsen elég felfogása, hogy míg a levelét ide küldte, mire az utlevelet megkapta s Teplitzből Lipésébe megérkezett, akkor már a vásár utoljára érkezik oda, hogy portékát, ha egyáltalában kaphat is, abban ugyan nem lesz köszönet. De ha kivánságát nem teljesítem s az utlevelet utána nem küldöm, akkor meg az ötven forintot is kidobja a hivatalnok meg-vesztegetésére és így igazolvány nélkül bent Szaksziában kellemetlenkedik, eviczkelhet majd a bajban. Mit csináljak hát?

— Mindenekelőtt esillapodjál! Hisz előbb magad nyugodtál meg Isten végzésében!

— De hogy ebből ugyan mi jó fakadhatna számunkra, ezt már csakugyan nem értem, ellenkedett Kele érthető izgatottsággal és keserőséggel.

— Ha tanácsomat megfogadod, akkor ezek szerint járj el: Az utlevelet minden bizonyonnyal küld el utána. És mivel hogy olyan fontos irás, egy seliach mejuchad-dal (külön futár) küld el Teplitzbe, a kinek pedig megmondod, hogy tulságosan ne siessen és hogy nem baj, ha egy-két nappal később érkezik is Teplitzbe. Így aztán majd csak eltelik az idő s Reb Hirsch Lipésében még ép szemtanuja lehet, a midőn a kereskedők besomagolt áruikkal utra kelnek. Így megszenvedett a szeszélyéért is s láthatta Lipését is. Ez okulás esinos összegbe kerül ugyan, de ott nem tudván többé semmit sem vásárolni, ekkor beláthatja, hogy bármily derék, buzgó ember is, de mint szocheh-nek (üzlet ember), semmi vágnivalója. Régi köz-mondás, két rossz közül válaszd a kisebbiket, tartsuk magunkat mi is ehhez és bizzunk Istenben, hogy még mindent jóra hoz!

Lucka e megbeszélés következtében csakugyan seliach mejuchad-ot fogadott, de a gyors futárnak eléggé a szájába rágták, hogy a nagy sietséggel ne igen fárassza ki magát. Mert az a fő, hogy Reb Hirsch biztosan kéz-hez kapja az irást, de hogy aztán egy-két nap-pal korábban vagy később, az már mellékes. Kele még az utolsó pillanatban is megkérdezte bácsiját, hogy talán jó volna, ha levél útján figyelmeztetné férjét, hogy mondjon le a lipesei vásárról, mivel onnét már úgy is elké-sett, hanem az emberismerő Bresnitz ezt se-hogy sem javasolta. Mert úgy vélekedett, hogy ezt az önféjű embert most már még jobban elmakaesitaná minden befolyásolási kísérlet, másrészt meg abban reménykedett, hogy a körülmények nyomása alatt, még ez az együgyű ember is belátja, hogy Lipéséből így is — úgy is elkészt s így talán inkább hazatér Tep-litzből.

(Folyt köv.)

Nyilt-tér.*

Miután a nagyerdei vendéglő bérletét f. hó 19-én hirtelen elhagynom kellett, az ez iránt érdeklődőknek tudomására hozom, hogy ennek oka B o r n y á s z József ur, főbér-lőnek szerződészegése volt és hogy a szer-ződészegésnek látszólagosan jogos alapot ad-jon, tendenciózusan reám fogja, hogy én a nekem kimérésre átadott italokat nem eredeti tiszta állapotban szolgáltatam ki a közön-ségnek. Ezen rágalmat itt a nyilvánosság előtt visszautasítom és Bornyász ur eljárásának illusztrálására előadom azt is, hogy megtagadta még a velem való elszámolást is, — minek folytán kénytelen vagyok úgy az alaptalan vadaskodása, mint a velem való elszámolás megejtése és a szerződés szegése által nekem okozott kár megtérítése iránt ellene a törvé-nyes lépéseket úgy a büntető, mint a polgári bíróság előtt megtenni.

Debreczen, 1897. jul. 20.

Dobó Sándor,
a nagyerdei vendéglőnek
volt kezelője.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelős-séget a Szerk.

1897. július hó 21. és 22-én
a „Merkur“ I-ső budapesti
szerb tambura ének- és zene-kar
(3 hölgy, 6 férfi)

Nedelykovits Mariska

világhírű tamburicza művésznő vezetése alatt

az „Angol királyné“ szállodában

HANGVERSENYT

rendez. Ezen művésznő a bécsi, pétervári, stockholmi, kristianiai, párisi és chicagói kiál-lításon kitüntettetett.

Kezdeté este 8 órakor.

Tisztele'tel

Nedelykovics D.,
igazgató.

6899-7429
1897.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa részéről közhírré tételik, hogy Szováth községben levő, a város tulajdonát ké-pező következő ingatlanok:

1. a 350 sorszámú 50 □ öl terü-letű Lajda korcsma;
2. 211. sorszámú 145 □ öl terü-letű nagy boltépület;
3. a 28. sorszámú 67 □ öl területű Belső korcsma, a f. évi augusztus hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Szovát köz-ség házánál másodizben megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár 1550 forint, melynek 10%-át árverelni szándékozók bánat-pénzül készpénzben az árverelő bizottság kezéhez letenni tartoznak. Az árverési feltételek a számvevői hivatalnál megte-kinthetők.

Debreczen, 1897. július 12-én.

A városi tanács.

Ajánlati versenyhirdetmény.

Vb. Klein Bernát csődválasztmányának határozata folytán közhírré teszem, miszerint a csődtömeghez tartozó s a kiárusítás után megmaradt összes áruk:

**FÜSZEREK
FESTÉKEK
OLAJOK
KENŐCSŐK
PAPIRNEMŰEK
KONYAKOK**

zárt ajánlati uton eladatnak.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy akár az összes árukra, akár azok egyes csoportjaira vonatkozó ajánlataikat alant írotthoz a felajánlott árak legalább 10%-át tevő bántépénzzel együtt legkésőbb f. hó 24-én d. u. 5 óráig nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy a választmány fentartja a jogot az ajánlatok közül szabadon választhatni s esetleg az árkat más uton értékesíteni.

Csak határozott összegre vagy a beszerzési árhoz mérten meghatározott száztólira szóló ajánlatok vételnek figyelembe.

Az árak s a lejár mai naptól f. hó 24 déli 12 óráig az üzlethelyiségben (Csapó-utca Hitelintézeti palotában) tekinthetők meg.

Dr. Löfkovits Márton
tömegmondok.

Egyedüli eladás DEBRECZENBEN:
BAUER és TÁRSA
cégnél

Szomorú — de igaz,

hagy ártókéinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a leparányibb szakadékokat észlelünk sietünk az legott eltüntetni, nehogy nagyobbokké, de ha ez testi egészségünkkel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, fűfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hat ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valamin a kis szakadékból nagy lesz, ép úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. — **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése amit — idejekorán használva. Egger kellemes ízű Sodaasztillaja csakhamar beszűnteti (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok és mellbajok, köhögéssel, rekedtséggel s olnyáklásodással kezdődnek — Egger kitűnő ízű Mellpasztillaja megóv bennünket a bajtól teljes biztonsággal, (1 doboz 50 és 1 ft. Próbadozoz 25 kr.) — Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár: Nádorgyógyászertár.**

(Dr. Egger Leó és Egger J.)
Budapest, Váci-körút 17.

Dr. Heidelberg Tivadar

ezelőtt **Fischer és Heidelberg**

vegyi termékek és aszfalt gyára
BUDAPEST,

ajánlja nedves falak gyökeres szárazzá tételét

ASZFALTTAL

elvállal továbbá udvarok, konyhák, fürdő szobák stb. járda aszfaltozását, természetes aszfalton betonlapra.

Bővebb felvilágosítást ad ez ügyben:

Fischer Nándor György ur
DEBRECZEN, Teleky-utca 70.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindenemű javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan **méréselt árak** mellett készítik.

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi műszerek, fog-fürögép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle testhord készülékeket mérték után készítenek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az eső egyedüli varrógép- és kerékpár-műszerész javítóműhelye örvényes iparra egyedüli Debreczenben.

Az Eperjesi Népbank kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és **teljesen tűzálló** anyagból készült fehér, továbbá színes, -német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint **diszes kandallóit, kandallós kályháit és takaréktűzhelyeit** melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik.

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár Debreczenben

Kovács Gyula vaskereskedő urnál

Nagy-uj-utca szegletén a Bika szálloda mellett

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők s a raktárról kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállíthatnak.